

Joukkoliikenne 2021: Tunteet, merkitykset, käyttäytyminen ja panostukset

Tutkimusraportti 24.11.2021

Sisällys

Tiivistelmä	3
Tutkimuksen faktat	4
Tutkimusmetodi	5
Tutkimuksessa käytettävät tunteet	6
Positiiviset ja negatiiviset tunteet	7
Empatiamatriisi – vahvat signaalit	8
Empatiamatriisi – palvelukyky	9
Empatiamatriisi – heikot signaalit	10
Empatiamatriisi – joukkoliikennettä käyttäneet	11
Empatiamatriisi – joukkoliikennettä ei-käyttäneet	12
Käyttäytymismatriisi – kaikki vastaajat	13
Tunnejakauma – kaikki vastaajat	14
Tunnejakaumat – joukkoliikenteen käyttö	15
Positiiviset tunteet taustamuuttujittain	16
Negatiiviset tunteet taustamuuttujittain	17
Tunteiden puuttuminen taustamuuttujittain	18
Lisätiedot	19

Tiivistelmä: Joukkoliikenteen palvelukyky jakaa kansaa eikä tuota kilpailuetua – pelko vähäistä koronasta huolimatta

Empatiatutkimuksen ja -analytiikan avulla selvitettiin täysi-ikäisten suomalaisten tunteita, merkityksiä ja käyttäytymistä suhteessa joukkoliikenteeseen.

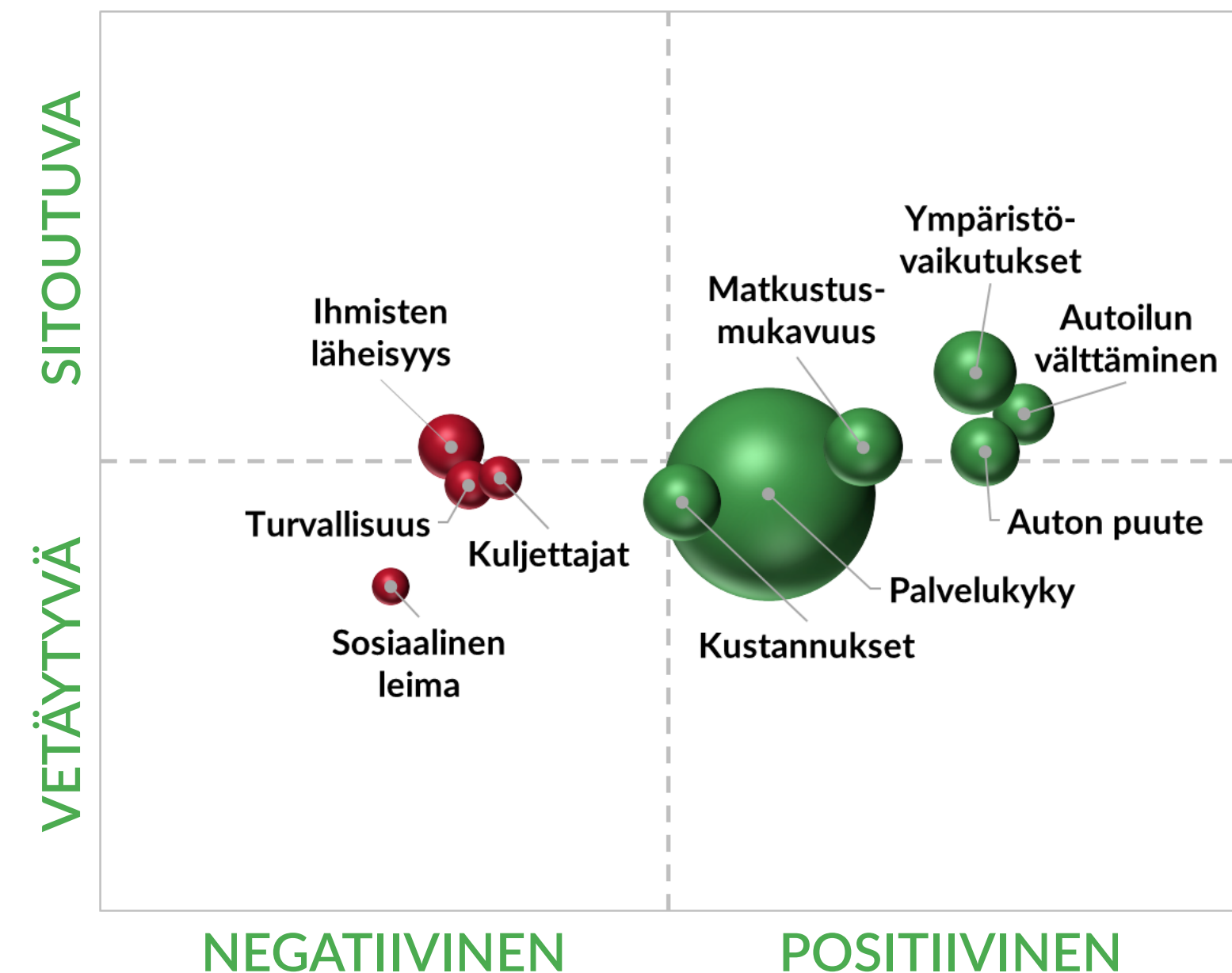
Empatiatutkimuksen toteutus

- Joukkoliikennettä tutkittiin syys-lokakuun 2021 vaihteessa YouGov-paneelilla, jossa otos N=1000 edustaa täysi-ikäisiä suomalaisia
- Metodi, ns. empatia-analytiikka, perustuu Geneven yliopiston tieteelliseen tutkimukseen

Tunteet joukkoliikennettä kohtaan

- Vastaajista **45 %** kokee joukkoliikennettä kohtaan **positiivisia tunteita**
- Vastaajista **negatiivisia tunteita** kokee **viidennes**
- **Kolmannes ei koe tunteita lainkaan** (voidaan tulkita merkityksettömyydeksi)
- Julkisen liikenteen käyttö viimeisen **12 kuukauden** aikana **ei vaikuta negatiivisten tunteiden osuuteen**; vastaajat, jotka eivät ole käyttäneet joukkoliikennettä, kokevat sen selvästi yleisemmin **merkityksettömäksi**
- Yleisimpiä tunteita joukkoliikennettä kohtaan ovat **tyytyväisyys (20 %)**, **helpotus (10 %)**, **pettymys (9 %)**, **kiinnostus (6 %)** ja **pelko (4 %)**

Matriisi kuvaa tunteiden juurisyitä ja joukkoliikenteen tärkeimpiä osatekijöitä sekä niiden vaikutuksia kansalaisten käyttäytymiseen:

- Positiivista käyttäytymistä lisääviä osatekijöitä olisi syytä vahvistaa tai ylläpitää, negatiivisia uudistaa tai korjata
- Palvelukyvyn tärkein elementti on palveluverkon laajuus, joka jakaa kansaa: negatiivisia asioita ovat aikataulujen pitävyys ja joukkoliikenteen hitaus, positiivisia yleinen toimivuus ja kokemukset arjesta
- Pandemiasta huolimatta tartuntariski nousi näkyviin vain heikkona negatiivisena signaalina (pelon tunteena)

Tutkimuksen faktat

- Joukkoliikennettä koskeva tunnedata kerättiin YouGovin online-paneelin avulla 29.9.-1.10.2021
- Paneeli (N=1005) kiintiöitiin iän, sukupuolen ja asuinpaikan perusteella vastaamaan yli 18-vuotiaita suomalaisia
- Kokonaistuloksissa keskimääräinen virhemarginaali on noin $\pm 2,8$ prosenttiyksikköä suuntaansa 95 prosentin luottamustasolla
- Taustamuuttujia ovat ikä, sukupuoli, suuralue, maakunta, perhe-elämän vaihe, urbanisaatio, kotitalouden tulot, ammattiryhmä, koulutus, sosiaalisen median käyttö ja esimiesasema
- Data analysoitiin NayaDaya Oy:n kehittämällä empatia-analytiikalla, joka perustuu tieteelliseen tunneteorian^[1], tutkimukseen^[2] ja algoritmiin^[3]

[1] Scherer, K.R., Fontaine, J.R.J., & Soriano, C. (2013). Components of Emotional Meaning. Oxford University Press.

[2] Pre-existing scientific research independently conducted and published by the Geneva Emotion Research Group at the University of Geneva.

[3] The Emotional Value Index (EVI) algorithm developed by NayaDaya Inc.

Empatiatutkimus: kysymykset, analytiikka ja tulokset

Kysymykset kansalaisille

- 1) Mitä tunnetta joukkoliikenne sinussa herättää?^[1]
- 2) Nimeä tärkein tai tärkeimmät syyt tunteesi takana.

Analyysi tuottaa vastaukset kolmeen kriittiseen kysymykseen

- 1) Mitkä joukkoliikenteen osatekijät ovat merkityksellisimpiä?
- 2) Miten ne vaikuttavat kansalaisten käyttäytymiseen ja sitoutumiseen?
- 3) Mihin priorisoida panostuksia, jotta vahvistetaan joukkoliikenteen kilpailuetua ja kestäväää kehitystä?

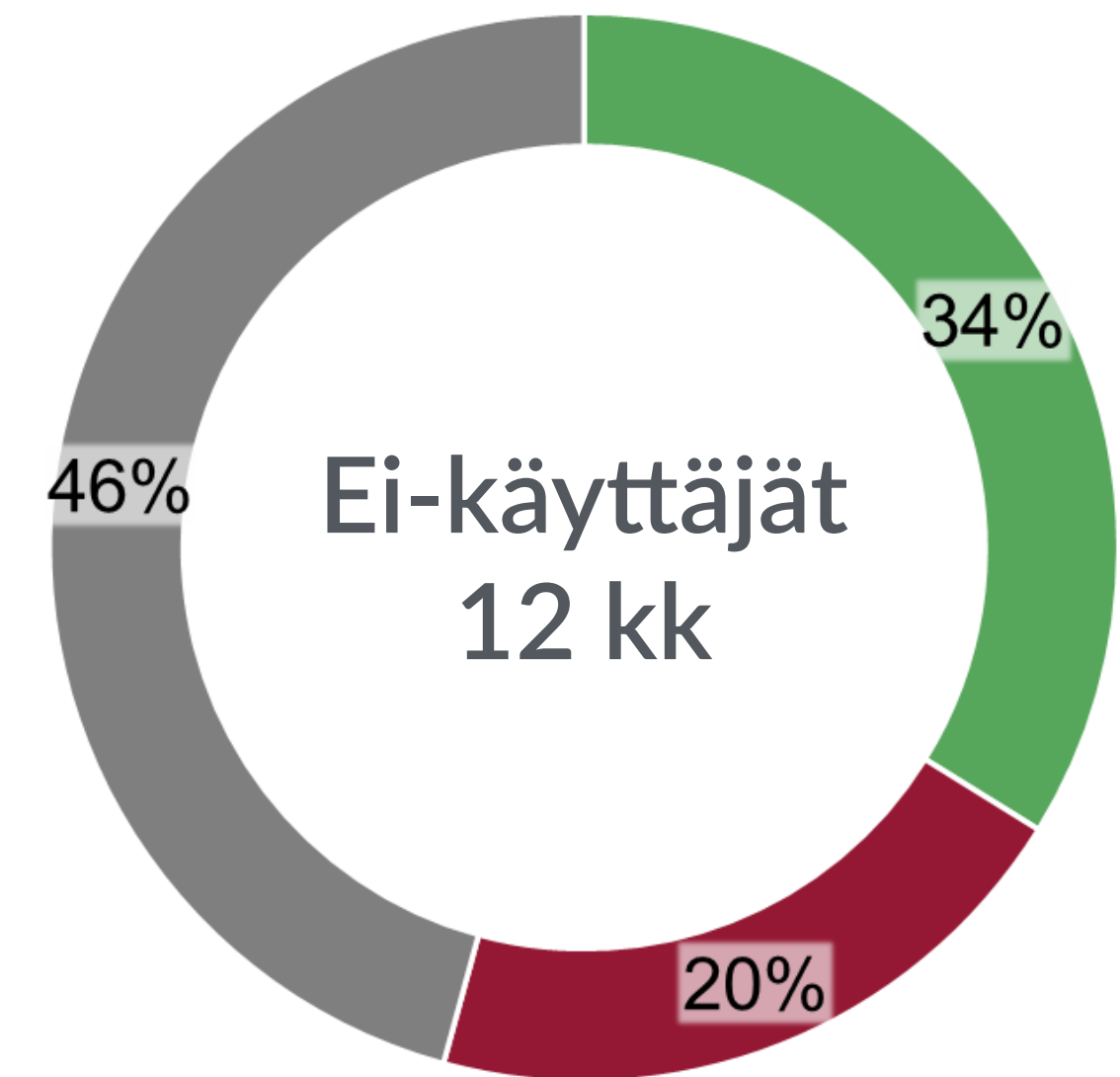
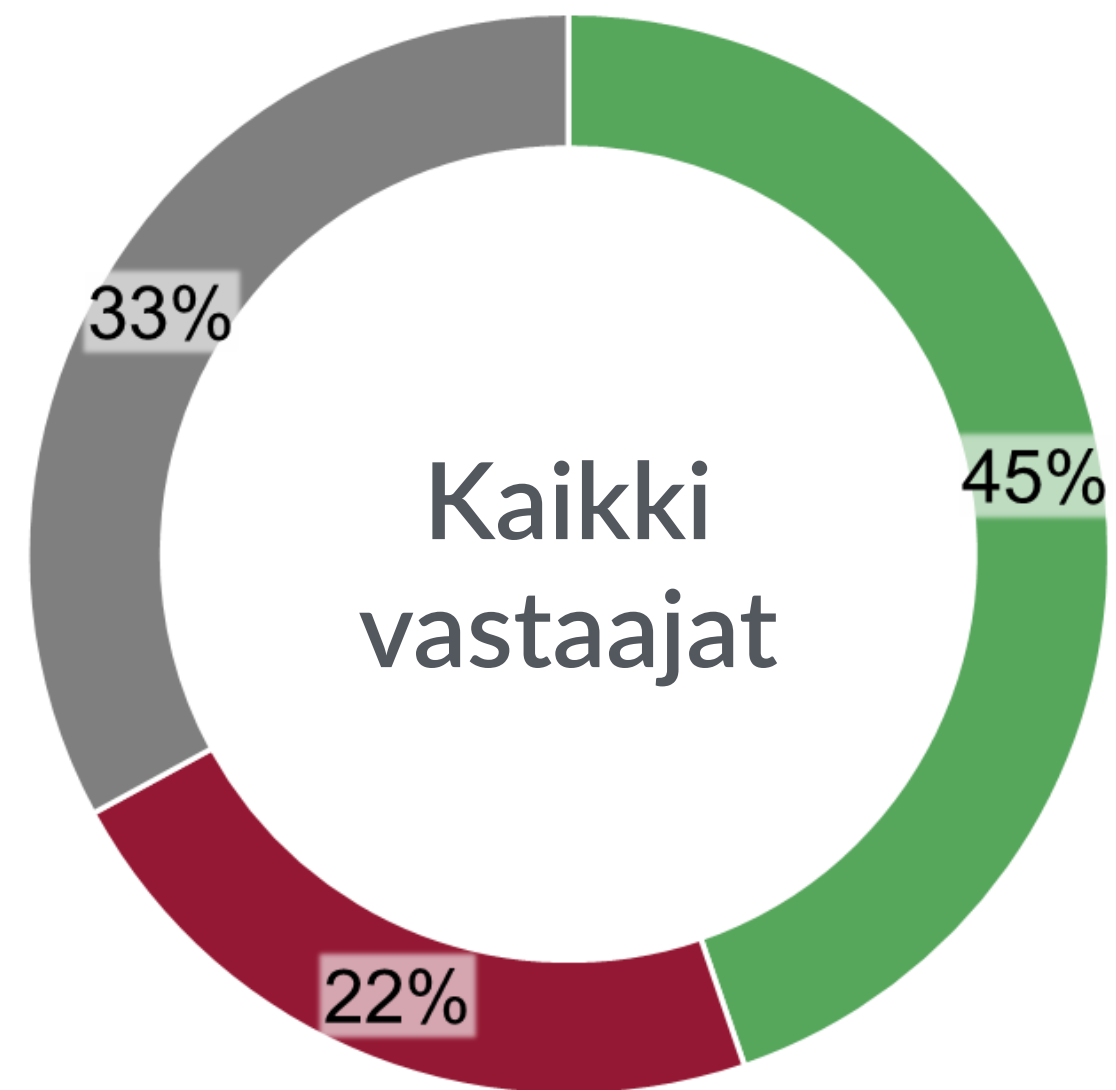
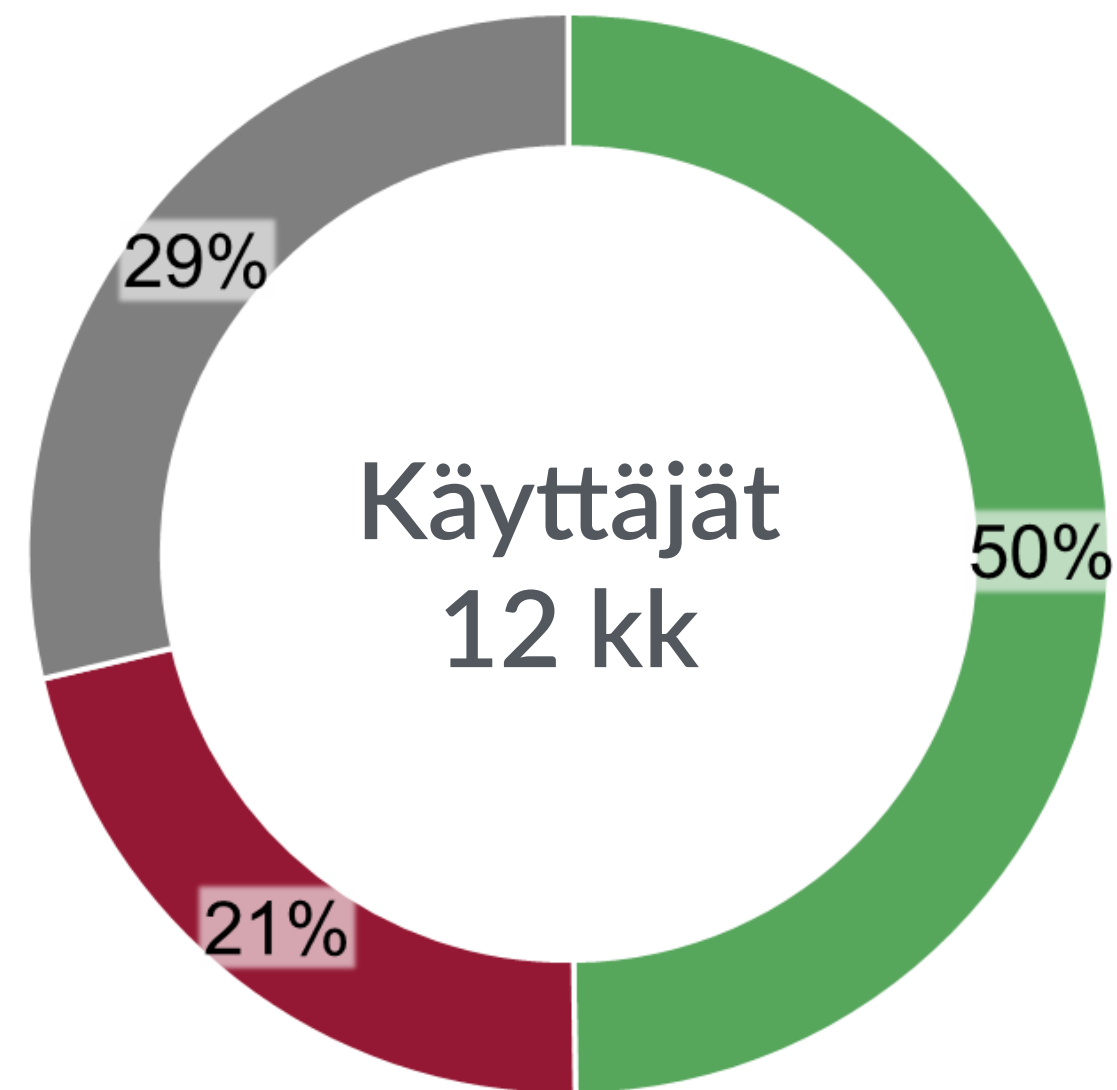
[1] Vastaajat valitsevat yhden 20 tunteesta tai "ei tunnetta". Metodi perustuu Geneven yliopistossa kehitettyyn tunteiden tutkimisen metodiin.

[2] Scherer, K.R., Fontaine, J.R.J., & Soriano, C. (2013). Components of Emotional Meaning. Oxford University Press.

[3] Emotional Value Index (EVI) -algoritmi, kehittäjänä NayaDaya Oy.

Tunteet joukkoliikennettä kohtaan

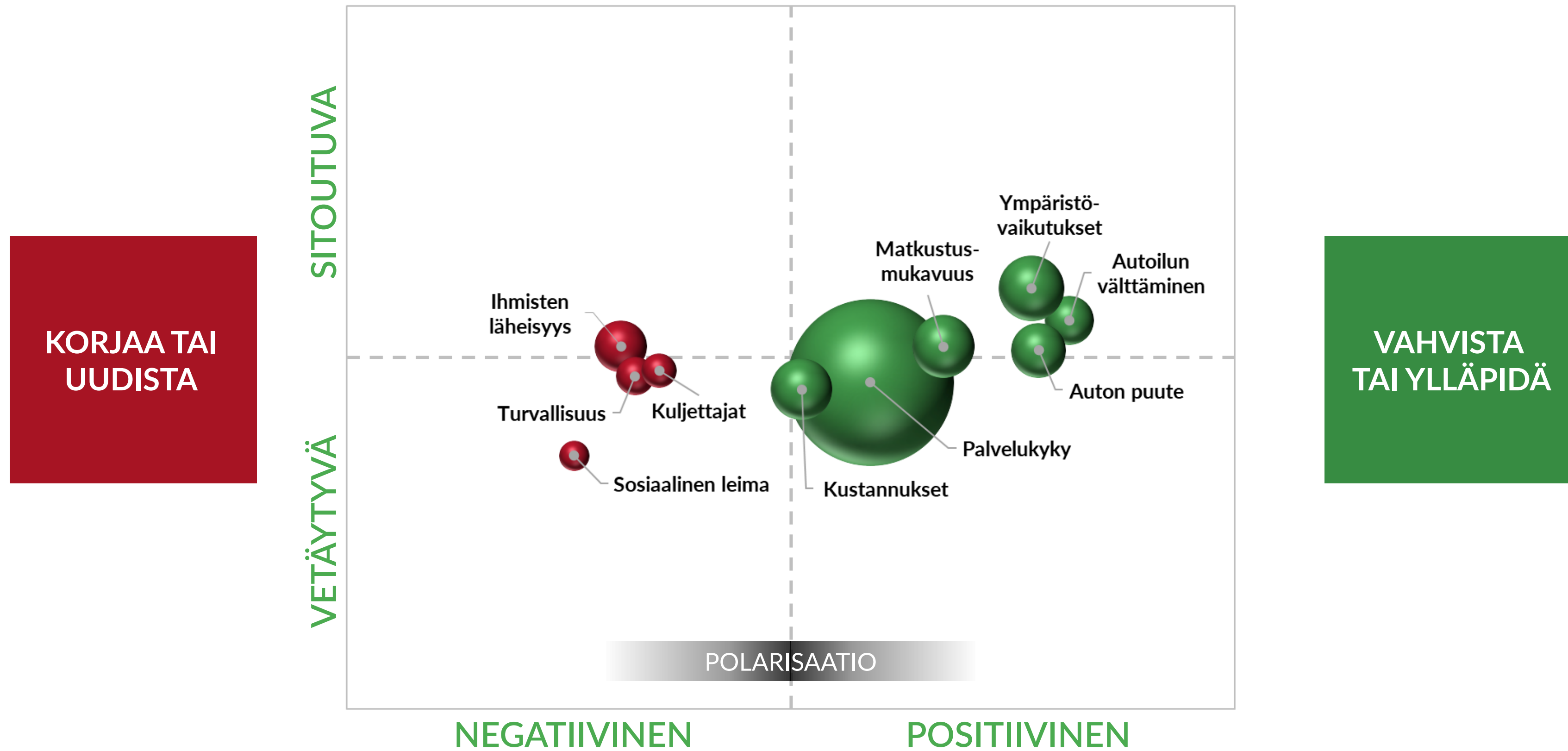

- Positiiviset tunteet
- Negatiiviset tunteet
- Ei tunteita, ei merkitystä

© 2021 NayaDaya Inc.

Joukkoliikenteen **vahvat** signaalit: Merkitykset, kansalaisten käyttäytyminen ja panostukset

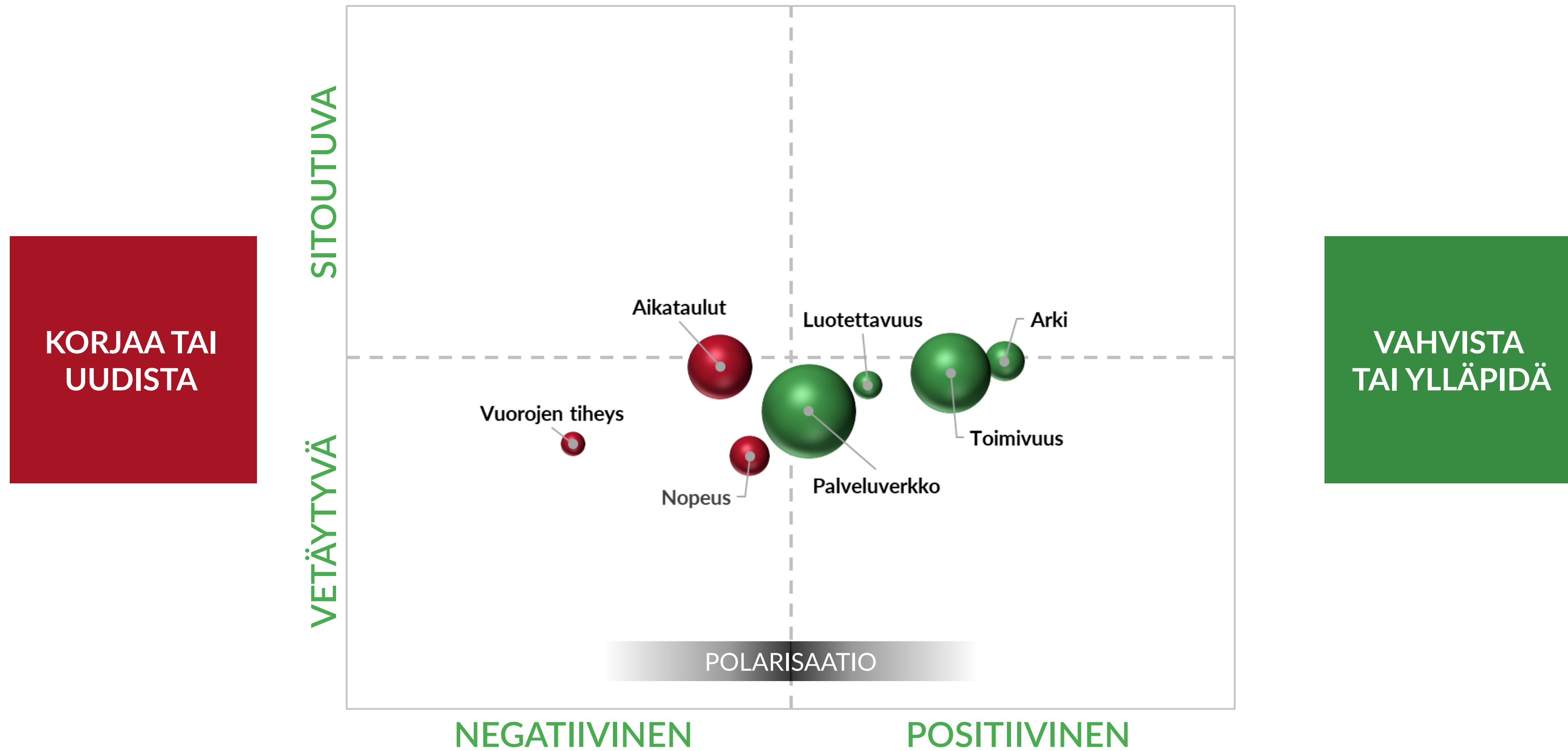
- 1) Pallojen koko = Merkityksellisyys kansalaisille
- 2) Pallojen sijainti = Vaikutus käyttäytymiseen
- 3) Neliöt = Panostusten kohdennus

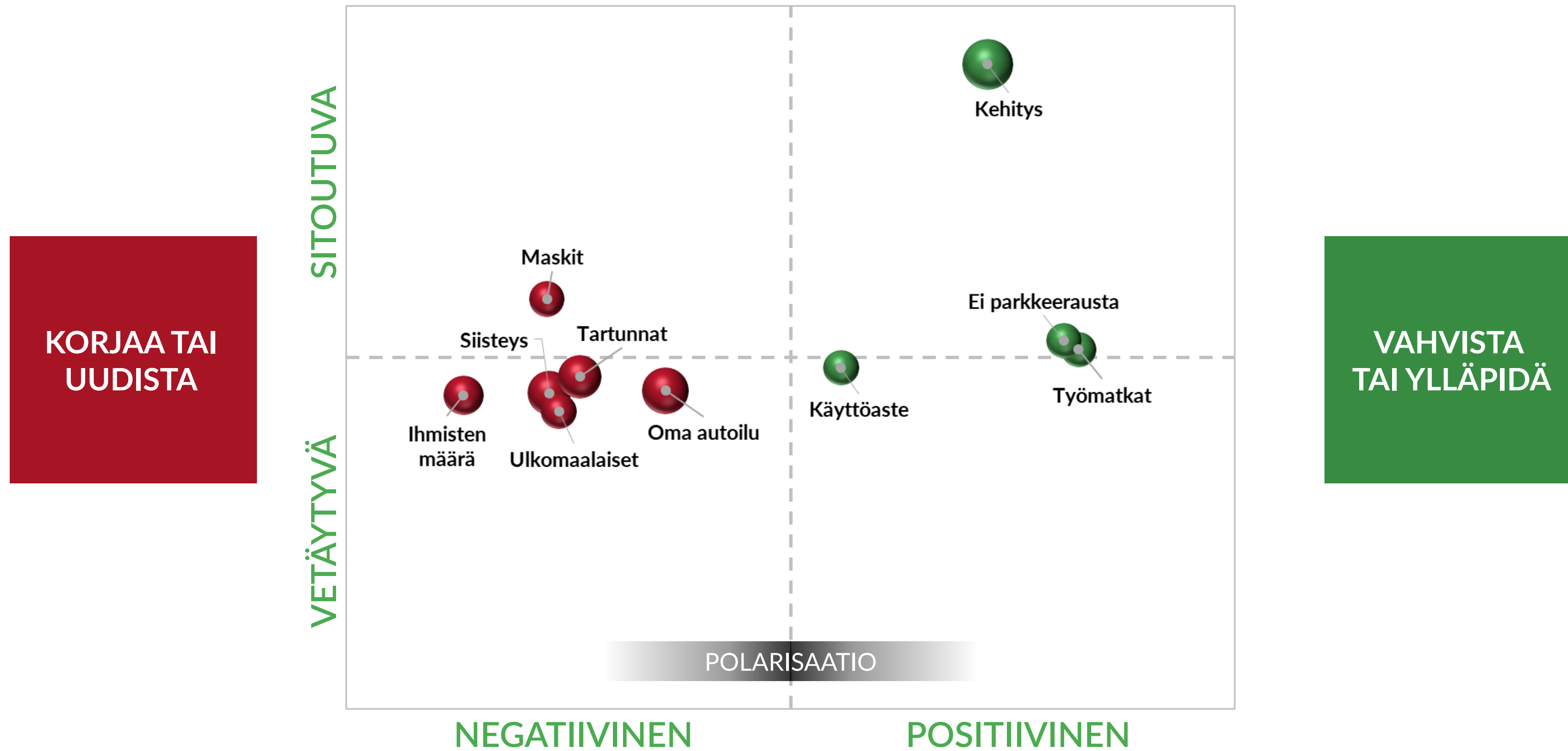
Joukkoliikenteen palvelukyky: Merkitykset, kansalaisten käyttäytyminen ja panostukset

- 1) Pallojen koko = Merkityksellisyys kansalaisille
- 2) Pallojen sijainti = Vaikutus käyttäytymiseen
- 3) Neliöt = Panostusten kohdennus

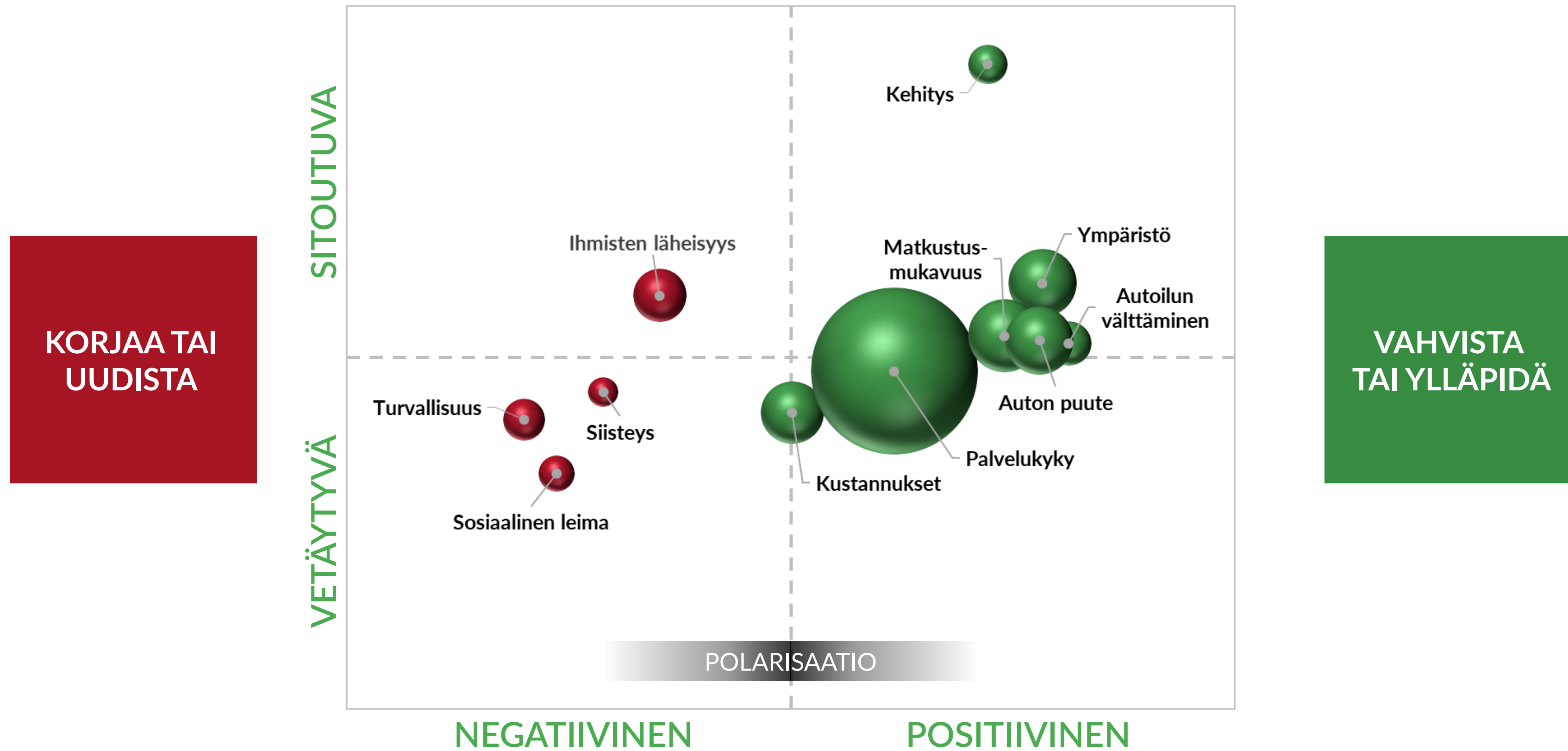
Joukkoliikenteen **heikot** signaalit: Merkitykset, kansalaisten käyttäytyminen ja panostukset

- 1) Pallojen koko = Merkityksellisyys kansalaisille
- 2) Pallojen sijainti = Vaikutus käyttäytymiseen
- 3) Neliöt = Panostusten kohdennus

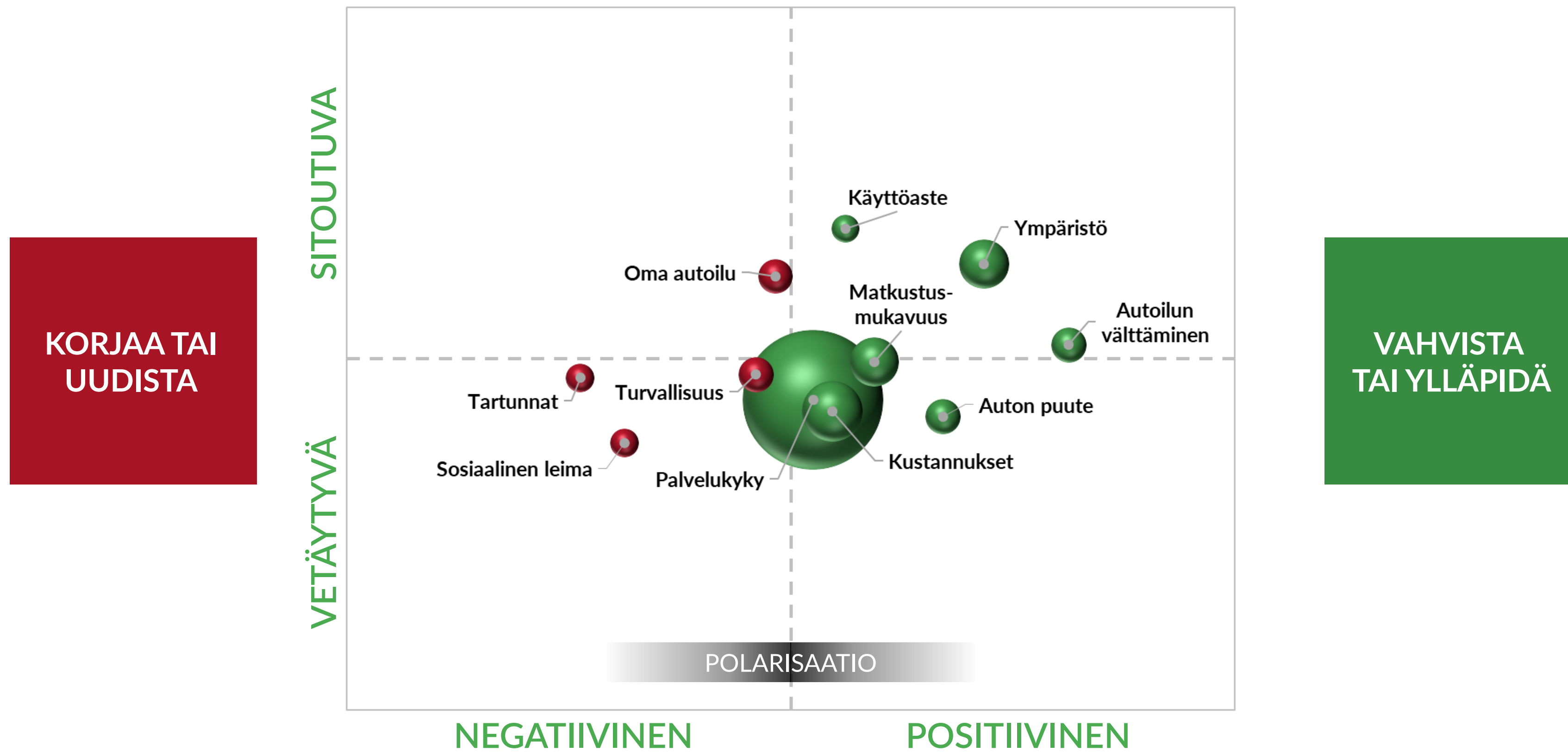
Joukkoliikennettä 12 kuukauden aikana käyttäneet: Merkitykset, käyttäytyminen ja panostukset

- 1) Pallojen koko = Merkityksellisyys kansalaisille
- 2) Pallojen sijainti = Vaikutus käyttäytymiseen
- 3) Neliöt = Panostusten kohdennus

Joukkoliikennettä 12 kuukauden aikana ei-käyttäneet: Merkitykset, käyttäytyminen ja panostukset

- 1) Pallojen koko = Merkityksellisyys kansalaisille
- 2) Pallojen sijainti = Vaikutus käyttäytymiseen
- 3) Neliöt = Panostusten kohdennus

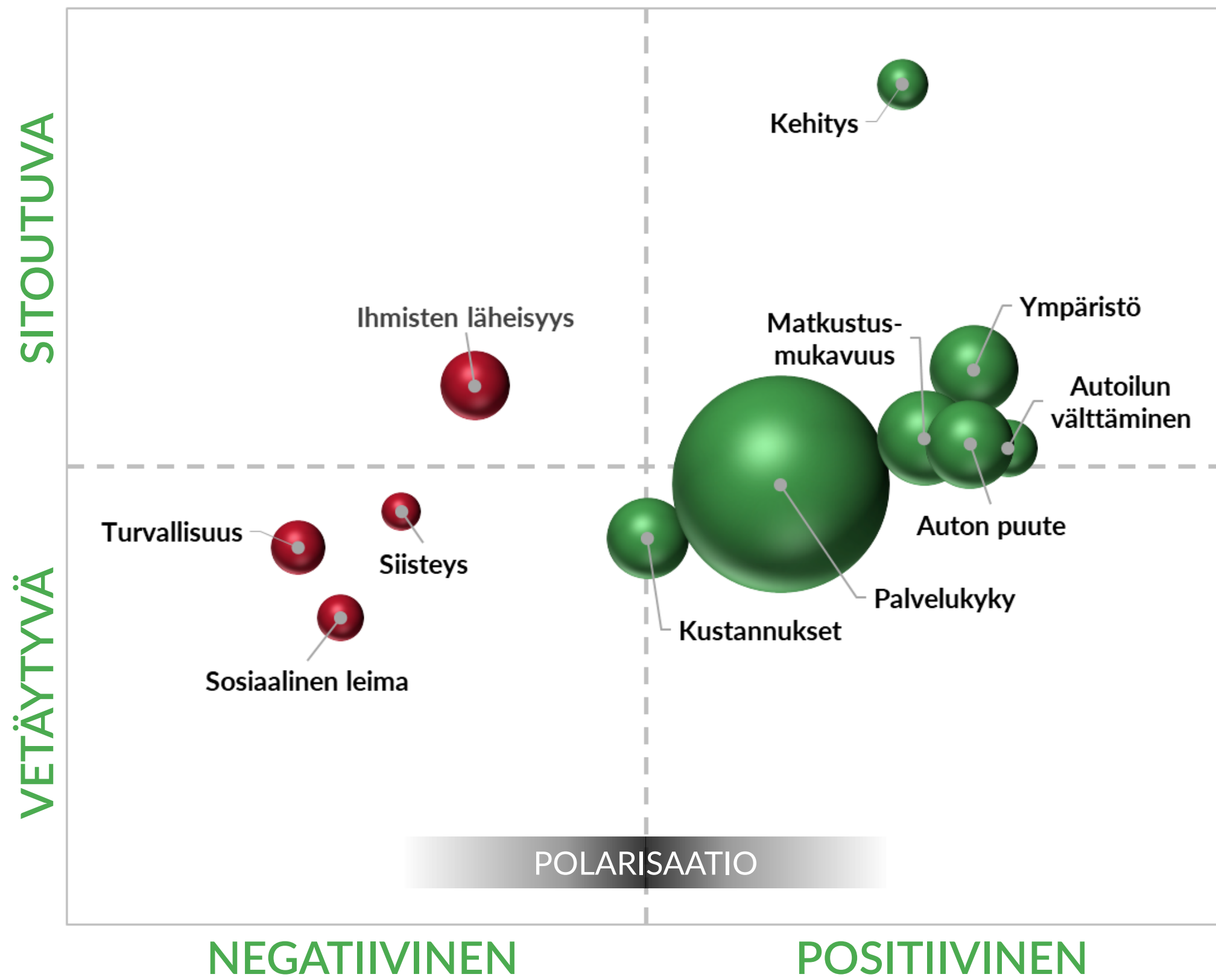

Joukkoliikennettä 12 kuukauden aikana käyttäneet ja ei-käyttäneet

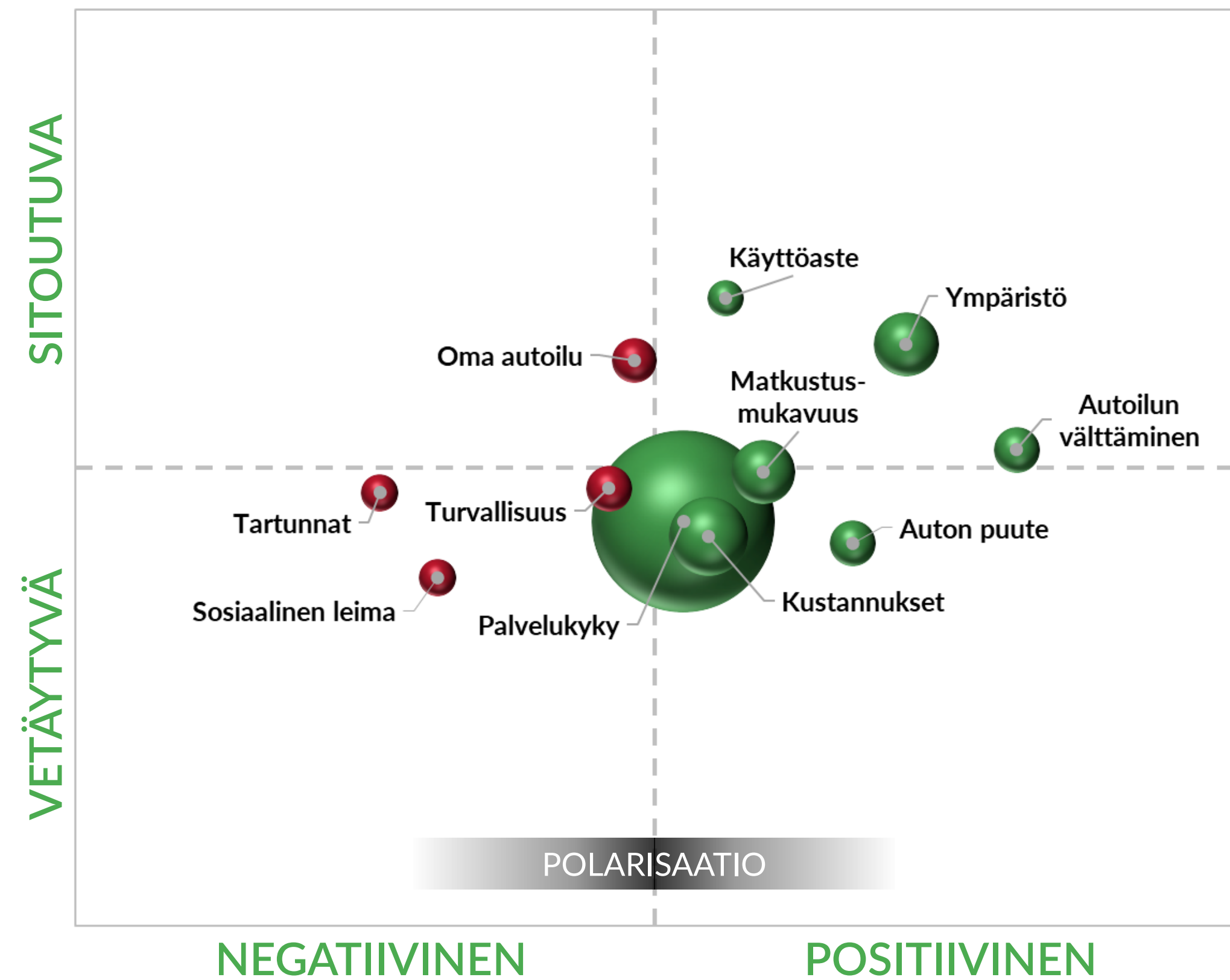
Merkitykset, käyttäytyminen ja panostukset

- 1) Pallojen koko = Merkityksellisyys kansalaisille
- 2) Pallojen sijainti = Vaikutus käyttäytymiseen
- 3) Neliöt = Panostusten kohdennus

Käyttäjät 12 kk

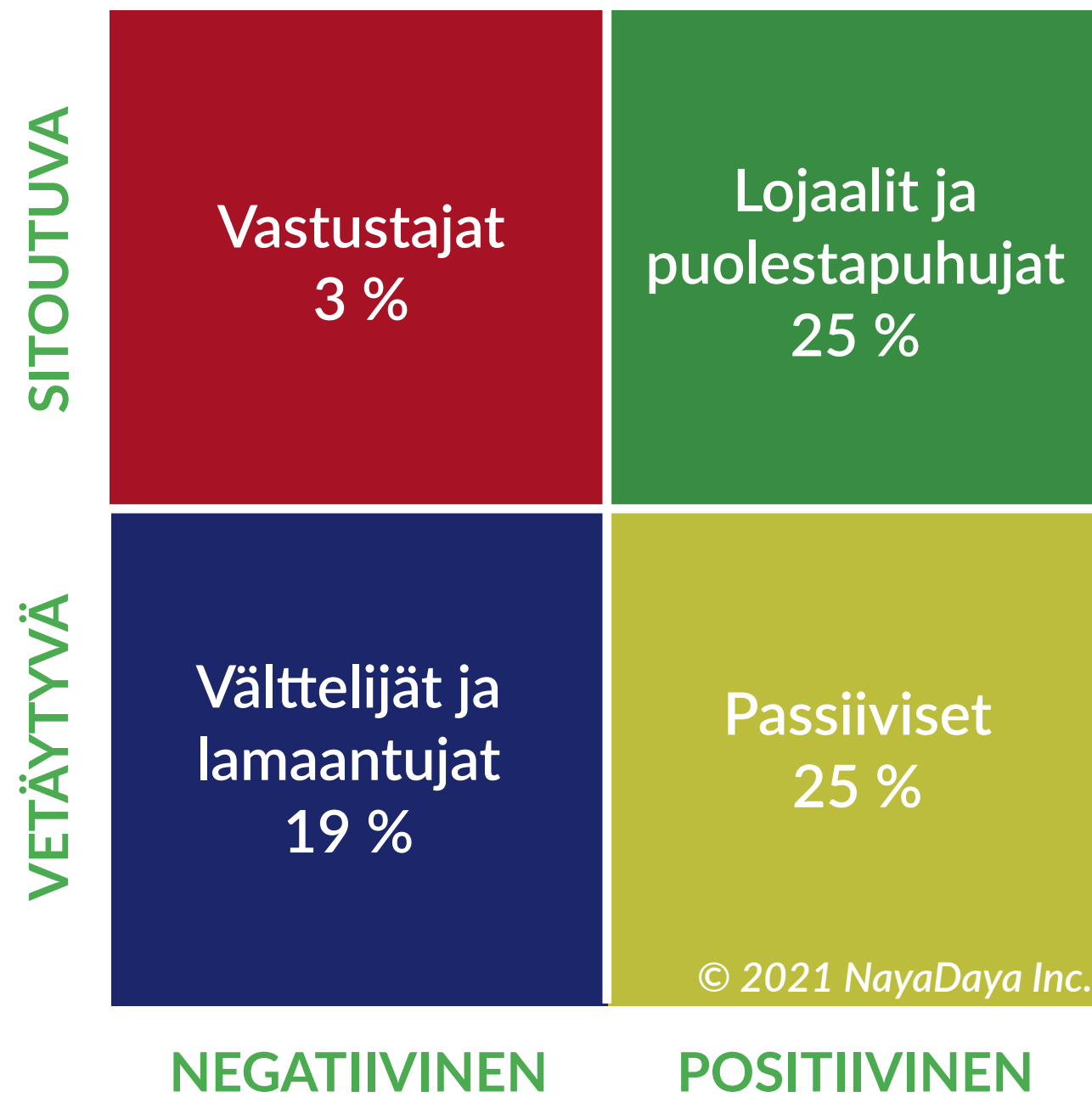

Ei-käyttäjät 12 kk

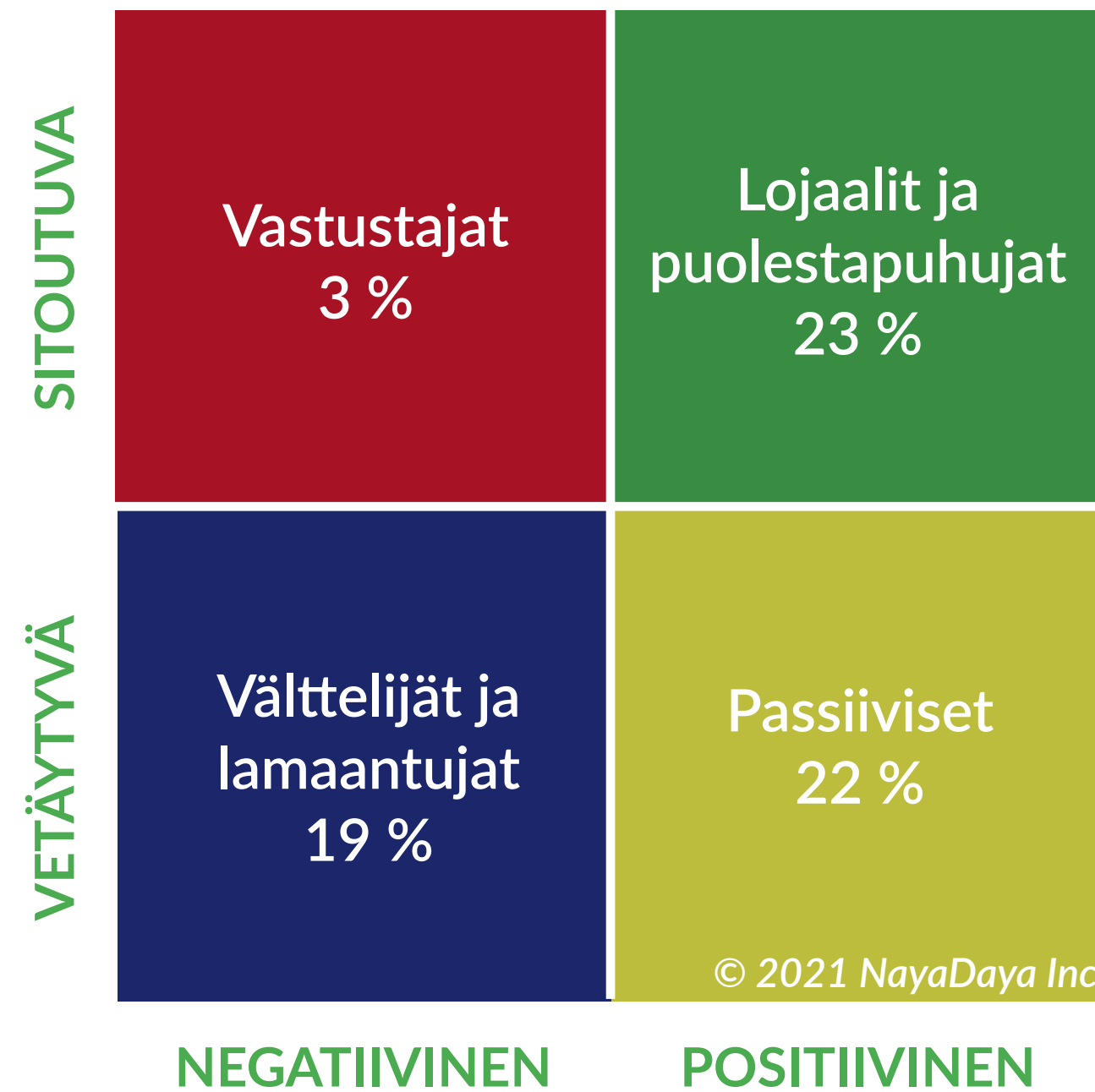
Kansalaisten käyttäytyminen joukkoliikennettä kohtaan

Käyttäjät 12 kk

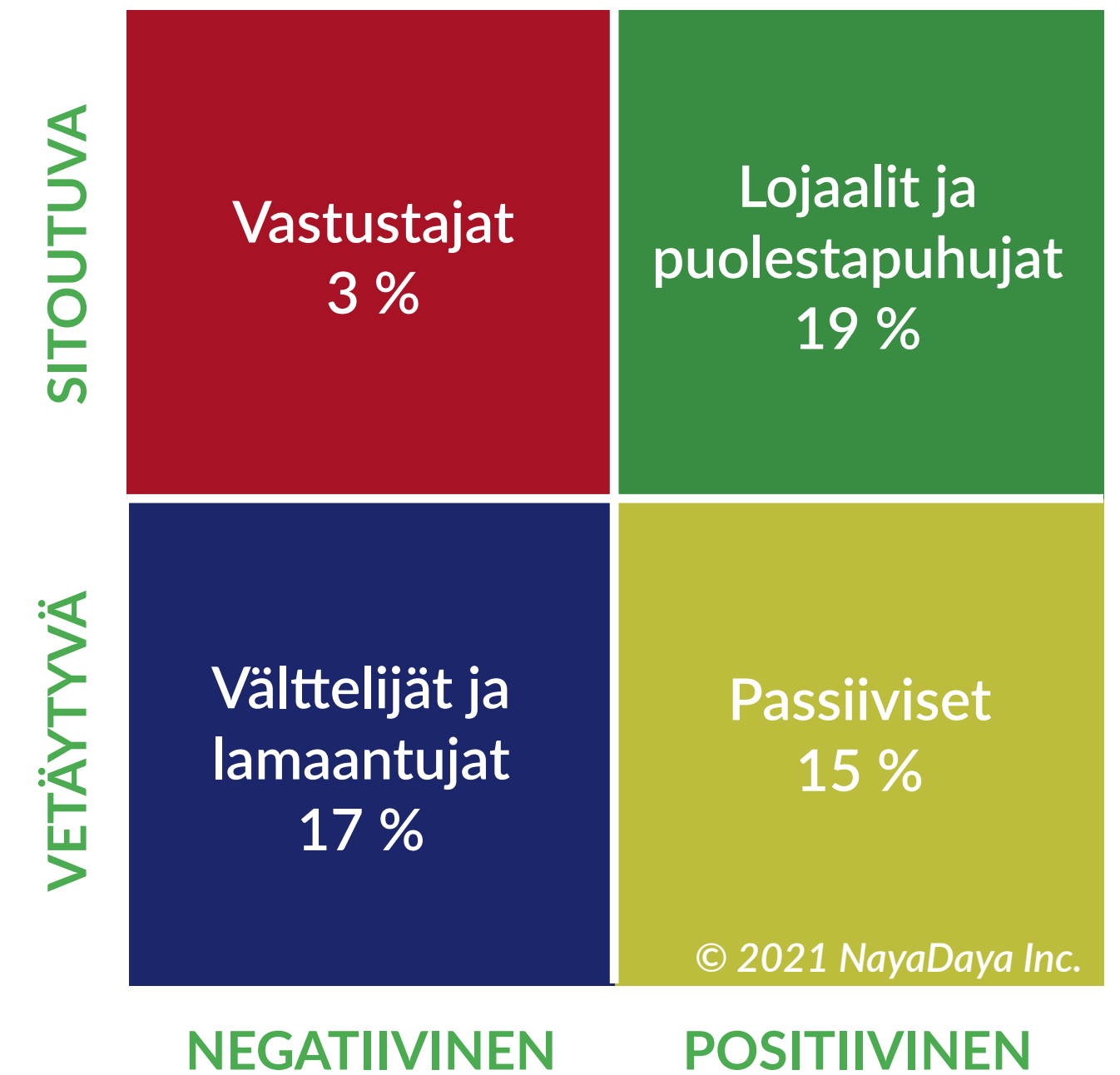
29 % Ei merkitystä, ei reagointia

Kaikki vastaajat

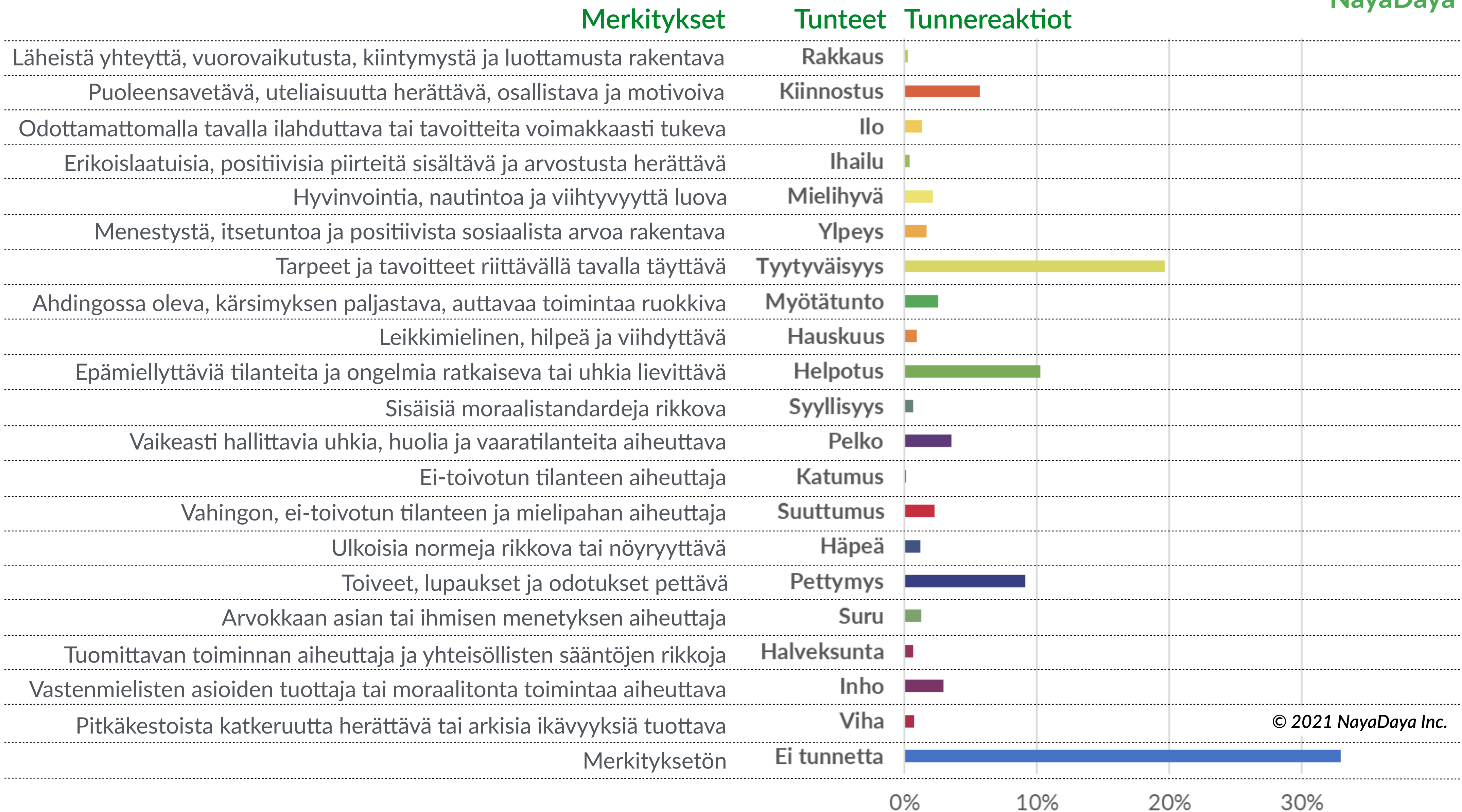
33 % Ei merkitystä, ei reagointia

Ei-käyttäjät 12 kk

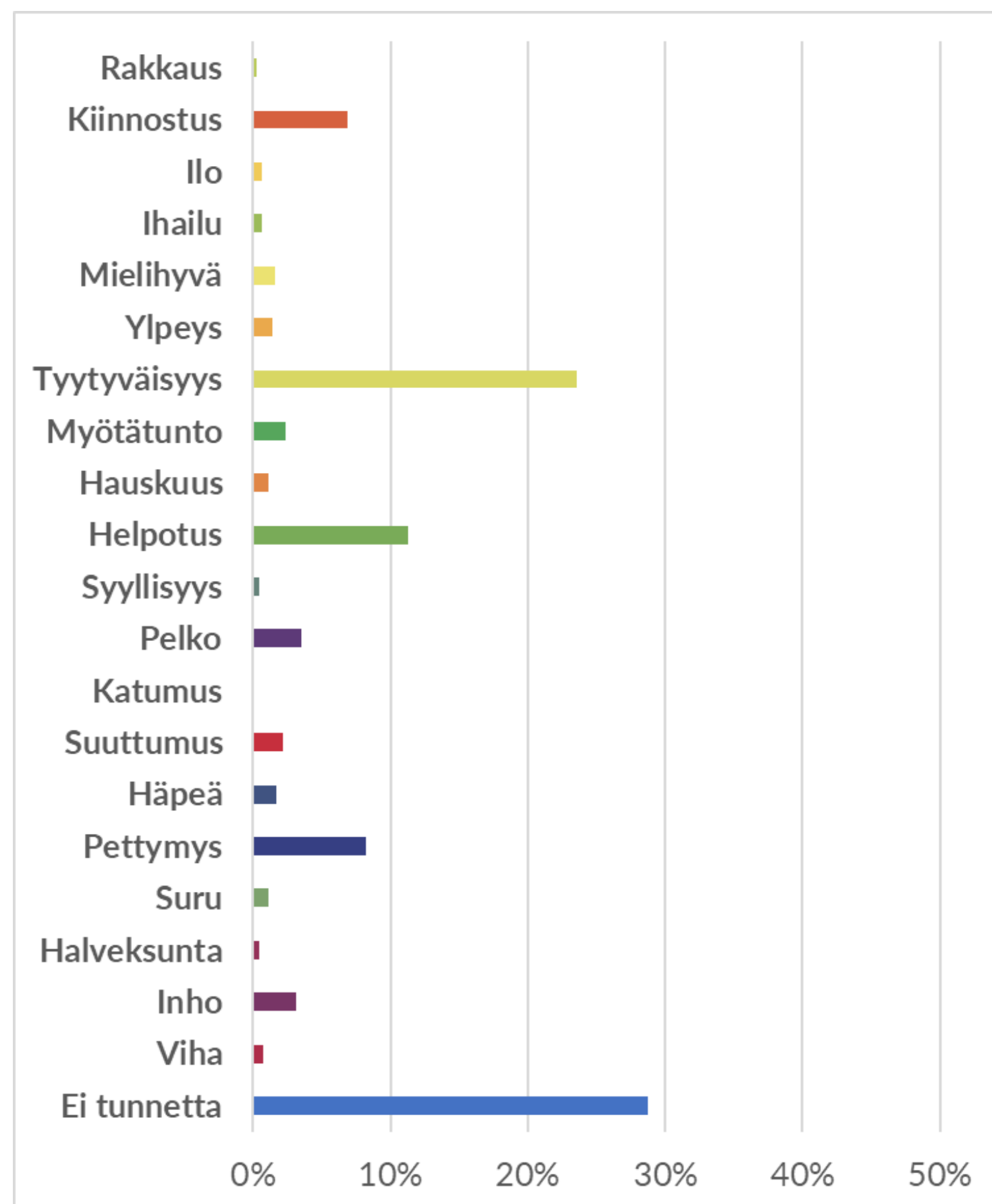
46 % Ei merkitystä, ei reagointia

Joukkoliikenne – tunteet ja yleiset merkitykset

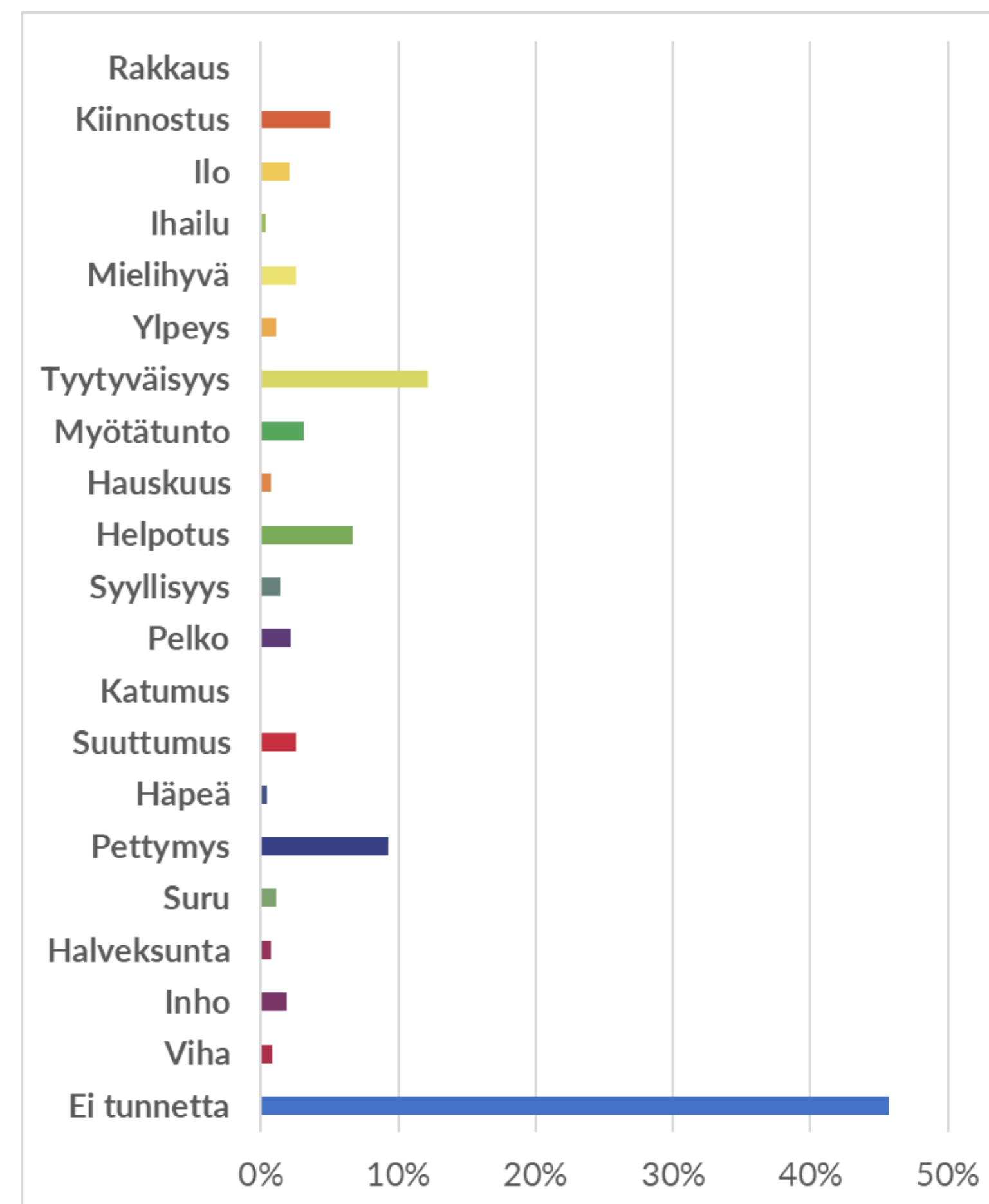

Joukkoliikenne ja tunteet – käytön vaikutus

Käyttäjät 12 kk

Ei-käyttäjät 12 kk

Positiiviset tunteet joukkoliikennettä kohtaan

Ikä

Yli 60-vuotiaat 50 %
50-59-vuotiaat 49 %
40-49-vuotiaat 42 %
18-29-vuotiaat 39 %
30-39-vuotiaat 38 %

Koulutus

Yliopistotaso 50 %
Peruskoulu 43 %
Lukio tai ammatillinen 43 %

Ammattiryhmät

Yrittäjät 53 %
Opiskelijat 49 %
Ei työelämässä 48 %
Työntekijät 42 %
Toimihenkilöt/asiantuntijat 37 %

Kotitalouden tulot

Alle 27 k€ vuodessa 48 %
27- 67,5 k€ vuodessa 44 %
Yli 67 k€ vuodessa 43 %

Perhe

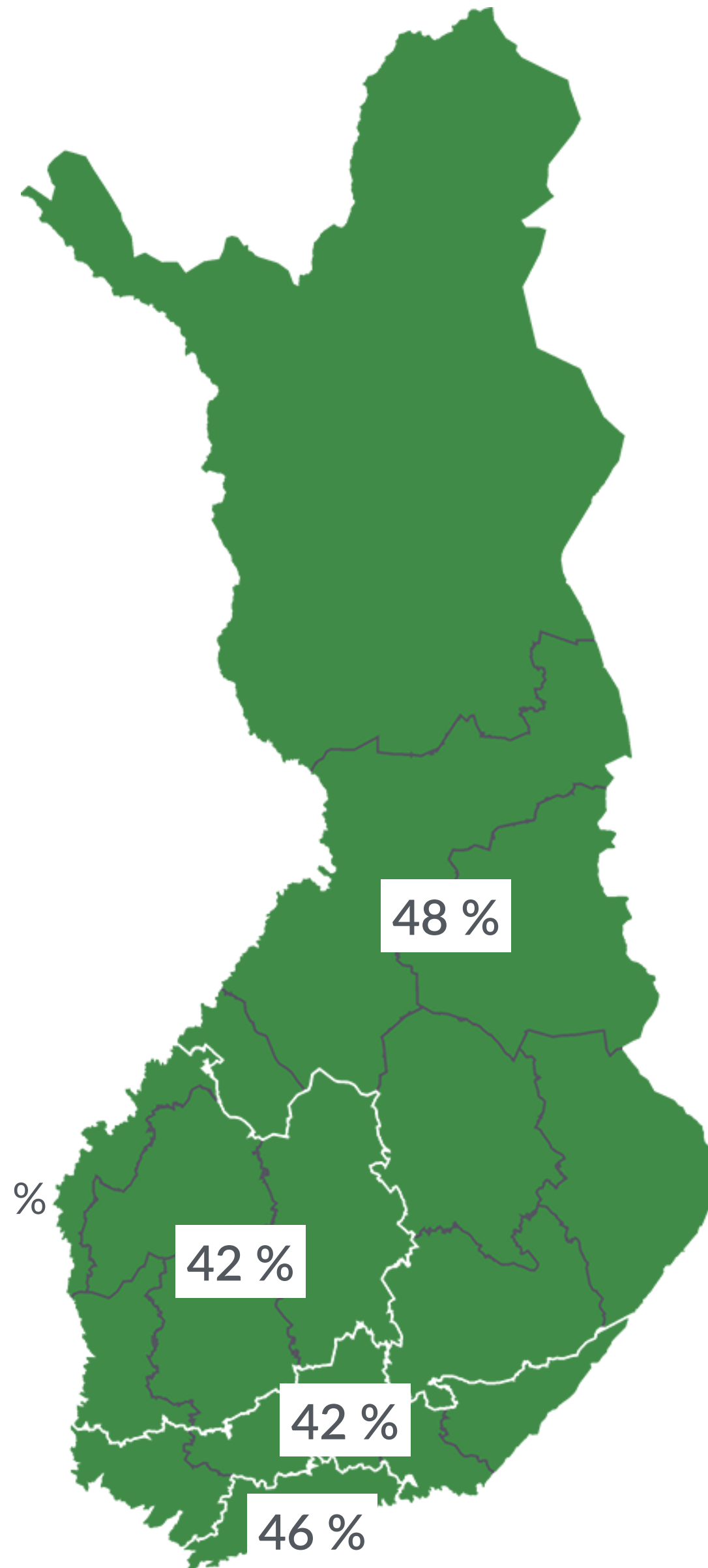
Akt. perhe, ei lapsia kotona 50 %
Seniorit, ei lapsia kotona 50 %
Aikuinen perhe 45 %
Nuori perhe 41 %
Ei vielä perhettä 38 %

Urbanisaatio ja asukasmäärä

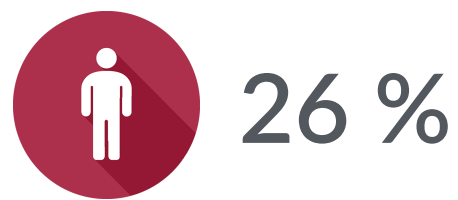
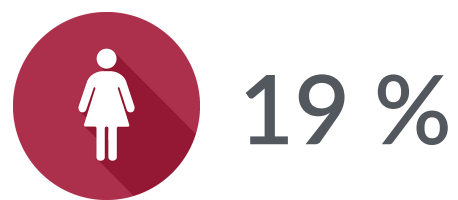
Yli 100 t asukasta 52 %
Pääkaupunkiseutu 48 %
50-100 t asukasta 46 %
Alle 10 t asukasta 45 %
10-50 t asukasta 36 %
Maaseutu 36 %

Joukkoliikenteen käyttö 12 kk

Kyllä 50 %
Ei 34 %

Negatiiviset tunteet joukkoliikennettä kohtaan

Ikä

18-29-vuotiaat 31 %
30-39-vuotiaat 28 %
40-49-vuotiaat 28 %
50-59-vuotiaat 22 %
Yli 60-vuotiaat 14 %

Koulutus

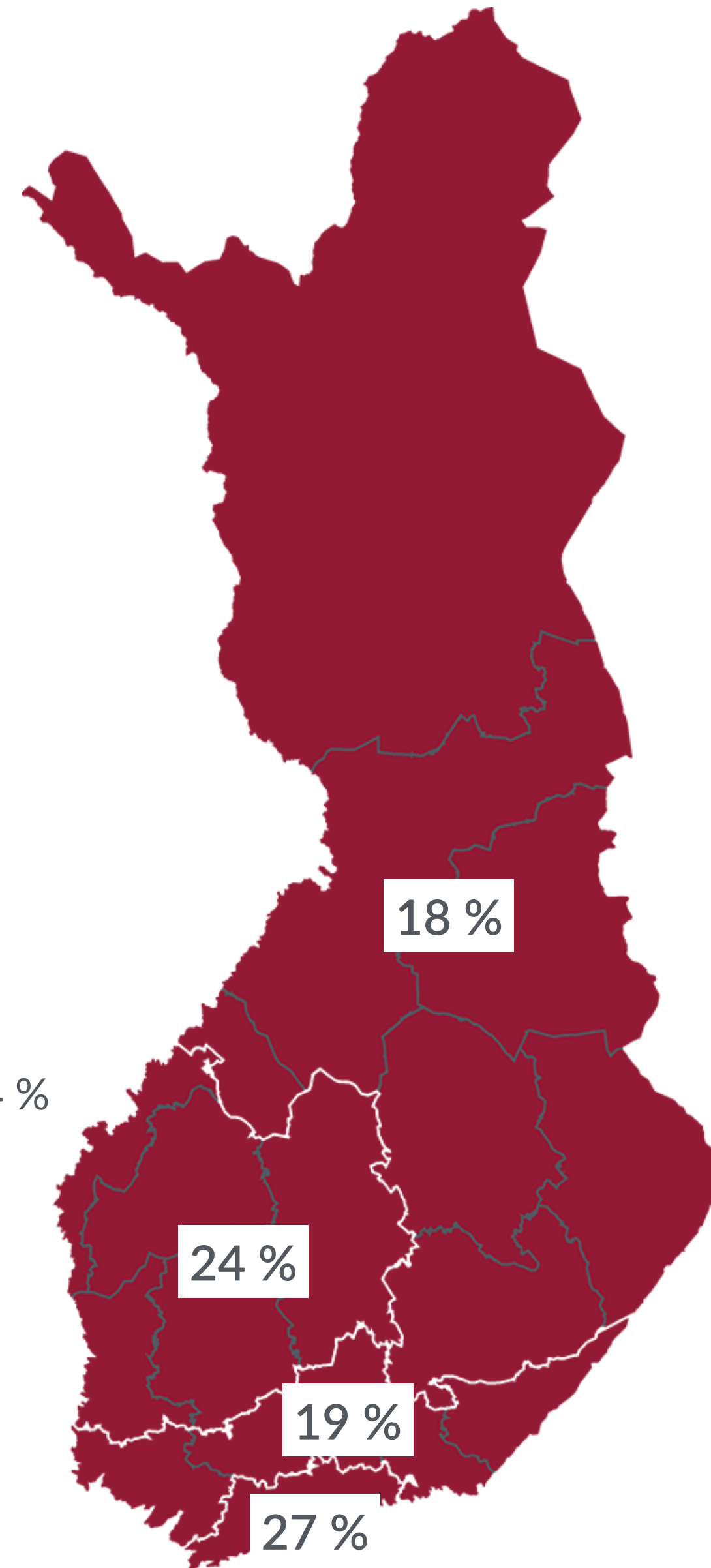
Lukio tai ammatillinen 23 %
Yliopistotaso 22 %
Peruskoulu 19 %

Ammattiryhmät

Opiskelijat 31 %
Työntekijät 25 %
Toimihenkilöt/asiantuntijat 24 %
Ei työelämässä 18 %
Yrittäjät 13 %

Kotitalouden tulot

Alle 27 k€ vuodessa 23 %
Yli 67 k€ vuodessa 23 %
27- 67,5 k€ vuodessa 21 %

Perhe

Nuori perhe 33 %
Ei vielä perhettä 29 %
Aikuinen perhe 23 %
Akt. perhe, ei lapsia kotona 16 %
Seniorit, ei lapsia kotona 16 %

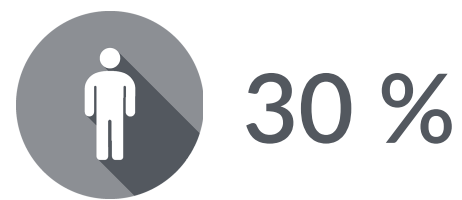
Urbanisaatio ja asukasmäärä

Maaseutu 27 %
10-50 t asukasta 25 %
Pääkaupunkiseutu 25 %
50-100 t asukasta 21 %
Alle 10 t asukasta 20 %
Yli 100 t asukasta 16 %

Joukkoliikenteen käyttö 12 kk

Kyllä 21 %
Ei 20 %

Tunteiden puuttuminen joukkoliikennettä kohtaan

Ikä

Yli 60-vuotiaat 36 %
30-39-vuotiaat 35 %
18-29-vuotiaat 30 %
40-49-vuotiaat 30 %
50-59-vuotiaat 30 %

Koulutus

Peruskoulu 39 %
Lukio tai ammatillinen 34 %
Yliopistotaso 28 %

Ammattiryhmät

Toimihenkilöt/asiantuntijat 39 %
Ei työelämässä 34 %
Työntekijät 33 %
Yrittäjät 33 %
Opiskelijat 20 %

Kotitalouden tulot

27- 67,5 k€ vuodessa 36 %
Yli 67 k€ vuodessa 34 %
Alle 27 k€ vuodessa 29 %

Perhe

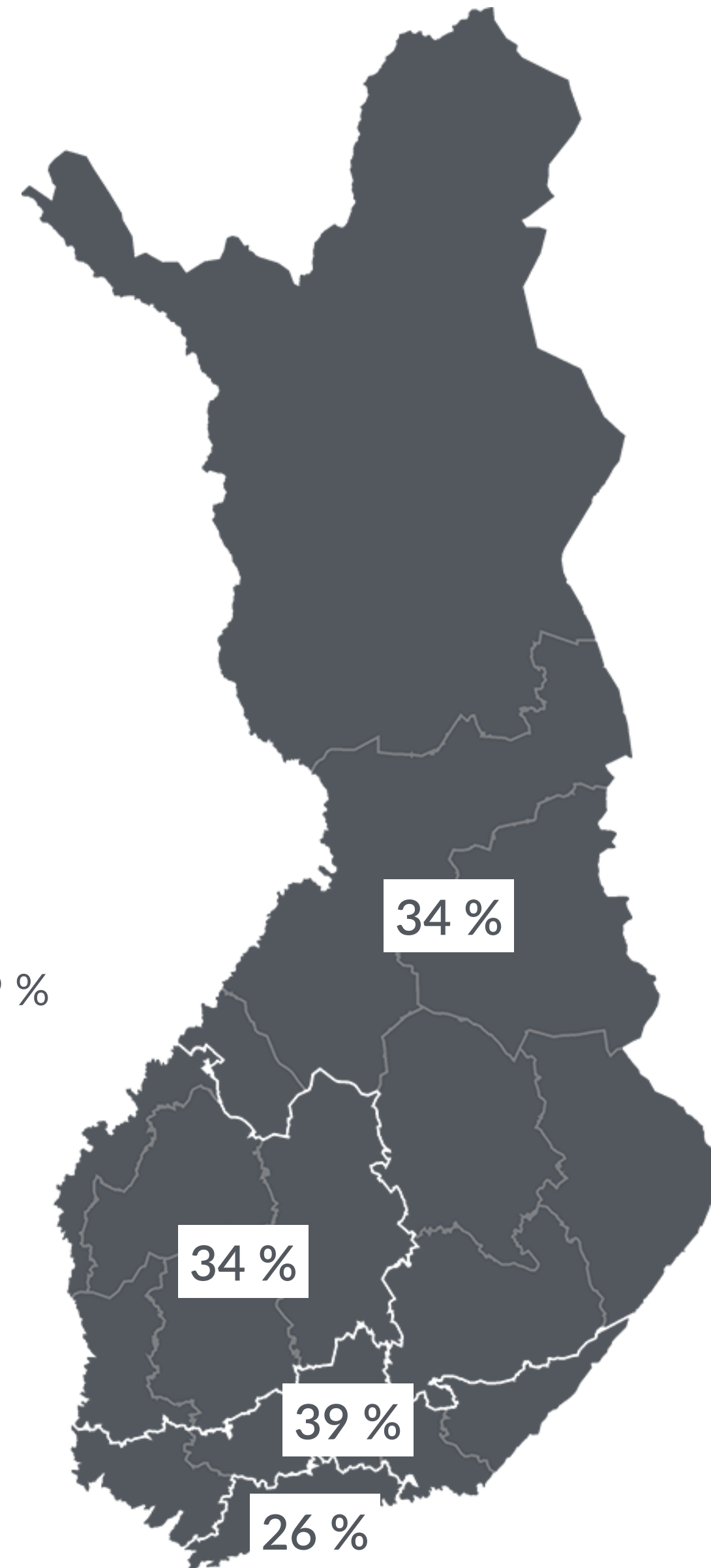
Akt. perhe, ei lapsia kotona 34 %
Seniorit, ei lapsia kotona 34 %
Ei vielä perhettä 33 %
Aikuinen perhe 32 %
Nuori perhe 26 %

Urbanisaatio ja asukasmäärä

10-50 t asukasta 38 %
Maaseutu 37 %
Alle 10 t asukasta 34 %
50-100 t asukasta 33 %
Yli 100 t asukasta 32 %
Pääkaupunkiseutu 26 %

Joukkoliikenteen käyttö 12 kk

Kyllä 29 %
Ei 46 %

Lisätiedot

Timo Järvinen, CEO, NayaDaya Oy
timo@nayadaya.com, puh. 040 505 7745

Timo Salomäki, Chief Product Officer, NayaDaya Oy
timos@nayadaya.com, puh. 040 709 2399

NayaDaya Oy on empatia-analytiikkayhtiö, joka auttaa yrityksiä ja organisaatioita asettumaan ihmisten asemaan ja rakentamaan kestävästä kilpailuetua.